

A photograph of a wheat field with a cloudy sky in the background. The wheat is golden-brown and in focus in the foreground. The sky is overcast with grey and white clouds.

**Тема:
Ліцензування
підприємницької діяльності**

ПЛАН

- 1. Загальні відомості про ліцензування.**
- 2. Порядок одержання ліцензій**
- 3. Розмір та порядок плати за видачу ліцензії, терміну дії та її анулювання**

Ліцензування –

це видача, переоформлення, анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ, ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування

Ліцензія –

це документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку у разі його встановлення Кабінетом Міністрів України за умови виконання ліцензійних умов

Ліцензіат -

суб'єкт господарювання, який
одержав ліцензію на провадження
певного виду господарської
діяльності, які підлягає ліцензуванню

Ліцензійні умови –

нормативно-правовий акт, встановлений з
урахуванням вимог законів, вичерпний
перелік організаційних, кваліфікаційних,
технологічних та інших спеціальних вимог,
обов'язкових для виконання при
впровадженні видів господарської
діяльності, що підлягають ліцензуванню

Обмеженню (ліцензуванню) в Україні підлягають такі види підприємницької діяльності, що безпосередньо впливають на:

- здоров'я людини**
- навколишнє природне середовище**
- безпеку держави**

Для здійснення підприємницької діяльності, що підлягає ліцензуванню, необхідно одержати відповідну ліцензію і додержуватися визначених умов і правил здійснення такого виду діяльності (ліцензійні умови), що встановлює Кабінет Міністрів України або уповноважений ним орган

У ліцензійні умови щодо видів господарської діяльності, для впровадження яких необхідні спеціальні знання, включають кваліфікаційні вимоги до працівників суб'єктів господарювання - юридичних осіб та (або) до фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності

Згідно Закону України "Про ліцензування" ліцензуванню підлягають такі види господарської діяльності (<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/222-19>):

- 1) банківська діяльність;
- 2) надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів);
- 3) професійна діяльність на ринку цінних паперів;
- 4) діяльність у галузі телебачення і радіомовлення;
- 5) діяльність у сфері електроенергетики, крім діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом (постачання незалежним електропостачальником), і у сфері використання ядерної енергії;
- 6) освітня діяльність закладів освіти;
- 7) виробництво і торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами;
- 8) діяльність у сфері телекомунікацій, надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації;
- 9) будівництво об'єктів будівництво об'єктів IV будівництво об'єктів IV і будівництво об'єктів IV і V будівництво об'єктів IV і V категорій складності;
- 10) виробництво лікарських засобів, оптова та роздрібна торгівля лікарськими засобами, імпорт лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів):

- 11) виробництво, торгівля та ремонт вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, виробництво спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продаж;
- 12) виробництво вибухових матеріалів промислового призначення;
- 13) надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення;
- 14) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин;
- 15) медична практика;
- 16) діяльність банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини;
- 17) ветеринарна практика;
- 18) випуск та проведення лотерей;
- 19) туроператорська діяльність;
- 20) посередництво у працевлаштуванні за кордоном;
- 21) промисловий вилов водних біоресурсів за межами юрисдикції України;
- 22) культивування рослин, розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

- 23) діяльність, пов'язана з розробленням, виготовленням, постачанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації;
- 24) перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів річковим, морським, автомобільним, залізничним та повітряним транспортом, міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;
- 25) зовнішньоекономічна діяльність;
- 26) транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом;
- 27) транспортування та розподіл природного газу, газу (метану) вугільних родовищ, його зберігання в обсягах, що перевищують рівень, встановлений ліцензійними умовами, та постачання, крім постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за нерегульованим тарифом;
- 28) централізоване водопостачання та водовідведення, крім централізованого водопостачання та водовідведення за нерегульованим тарифом;
- 29) виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії, крім виробництва, транспортування та постачання теплової енергії за нерегульованим тарифом;
- 30) охоронна діяльність.

Видача ліцензій для банківської діяльності, професійної діяльності на ринку ЦП, із надання фінансових послуг, зовнішньоекономічної діяльності, каналів мовлення, електроенергетики та використання ядерної енергії, у сфері освіти, інтелектуальної власності, виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, телекомунікацій, будівельна діяльність здійснюється згідно з законами, які регулюють відносини у цих сферах

Орган ліцензування -

орган виконавчої влади, визначений КМУ або спеціально уповноважений виконавчий орган рад для ліцензування певних видів господарської діяльності.

Постановою КМУ від 5 серпня 2015 р. № 609 затверджено перелік органів ліцензування:

[http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-5](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-<u>5</u>)
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/609-2015->

2. Порядок одержання ліцензій

Для одержання ліцензії на кожний вид

господарської діяльності суб'єкт

господарювання подає до

відповідного органу ліцензування,

заяву встановленого зразка

У заяві зазначаються:

- **1) відомості про суб'єкта господарювання-заявника:**
- **найменування, місцезнаходження, банківські реквізити, ідентифікаційний код - для юридичної особи**
- **прізвище, ім'я, по-батькові, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий, місце проживання), ідентифікаційний номер фізичної особи-платника податків та інших обов'язкових платежів - для фізичної особи**
- **2) вид господарської діяльності на провадження якого заявник має намір одержати ліцензію**

***У випадку наявності у заявника філій,
інших відокремлених підрозділів, які
провадитимуть господарську
діяльність на підставі отриманої
ліцензії, у заяві зазначається їх
місцезнаходження***

До заяви про видачу ліцензії додається
виписка із Єдиного державного реєстру
підприємств та організацій України,
засвідчена нотаріально або органом, який
видав оригінал документа

Заява про видачу ліцензії та документи, що додаються до неї, приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття документів органом ліцензування та підписом відповідальної особи

Заява про видачу ліцензії залишається без розгляду, якщо:

- заява подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень
- документи оформлені з порушенням вимог законодавства

Після усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, заявник може повторно подати заяву про видачу ліцензії

Орган ліцензування приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі у строк не пізніше ніж 10 робочих днів з дати надходження заяви та документів, якщо спеціальним законом, що регулює відносини у певних сферах господарської діяльності, не передбачений інший строк видачі ліцензії на окремі види діяльності.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові в письмовій формі протягом 3 робочих днів з дати прийняття відповідного рішення.

У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави такої відмови.

Рішення про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

- недостовірність даних у документах, поданих заявником, для отримання ліцензії;
- невідповідність заявника згідно з поданими документами ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про видачу ліцензії.

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі виявлення недостовірних даних у документах, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії не раніше ніж через 3 місяці з дати прийняття рішення про відмову

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі невідповідності заявника ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, вказаного в заяві про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі ліцензії.

Ліцензування на конкурсній основі

З метою забезпечення ефективного та раціонального використання обмежених ресурсів, застосування новітніх технологій і обладнання, створення вигідних для держави умов експлуатації таких ресурсів, ліцензування видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів, у разі надходження кількох заяв про видачу ліцензій, здійснюється тільки за результатами відкритих конкурсів.

**До видів господарської діяльності,
провадження яких пов'язане з
використанням обмежених ресурсів,
відносяться:**

- видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;
- постачання природного газу за регульованим, за нерегульованим тарифом;
- зберігання природного газу в обсягах, що перевищують рівень, встановлюваний ліцензійними умовами.

Оголошення про проведення конкурсів на отримання ліцензій дається органом ліцензування не пізніше ніж за 60 календарних днів до дня проведення конкурсу на отримання ліцензії і підлягає обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях.

Для участі у конкурсі на отримання ліцензії суб'єкти господарювання не пізніше ніж за 30 календарних днів до дня проведення конкурсу подають до органу ліцензування повідомлення про намір взяти участь у конкурсі, а також інші документи, передбачені порядком проведення конкурсу на отримання ліцензії для виду діяльності, що підлягає ліцензуванню на конкурсній основі.

Рішення про результати конкурсу оформлюється протоколом і затверджується керівником органу ліцензування у строк не пізніше ніж 5 роб. дн. з дати проведення конкурсу.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу або про відмову у видачі ліцензії за результатами конкурсу надсилається (видається) заявнику в письмовій формі протягом 3 роб. дн. з дати затвердження рішення про результати конкурсу.

Рішення про результати конкурсу може бути оскаржено у судовому порядку.

У разі анулювання ліцензії, виданої за результатами конкурсу, орган ліцензування у строк не пізніше ніж десять робочих днів з дати прийняття рішення про її анулювання зобов'язаний оголосити конкурс на отримання ліцензії, яка була анульована.

У разі, коли ліцензіат протягом шести місяців не провадить господарську діяльність згідно з отриманою за результатами конкурсу ліцензією, орган ліцензування має право анулювати таку ліцензію.

На території України органи ліцензування використовують бланки ліцензії єдиного зразка. Бланки ліцензій є документами суворої звітності, мають облікову серію і номер.

У ліцензії зазначаються:

- найменування органу ліцензування, що видав ліцензію;
- вид господарської діяльності;
- найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця;
- ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи - платника податків та інших обов'язкових платежів;
- місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи - підприємця;
- дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії;
- строк дії ліцензії у разі його встановлення Кабінетом Міністрів України;
- посада, прізвище та ініціали особи, яка підписала ліцензію;
- дата видачі ліцензії;
- наявність додатку (із зазначенням кількості сторінок).

Ліцензія підписується керівником органу ліцензування або його заступником та засвідчується печаткою цього органу.

Орган ліцензування повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за 3 робочі дні з дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

Ліцензіат не може передавати ліцензію або її копію іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності.

Для кожної філії, відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ним ліцензії, орган ліцензування видає засвідчені ним копії ліцензії, які реєструються в журналі обліку заяв та виданих ліцензій.

У разі ліквідації філії, відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадили господарську діяльність згідно з отриманою ліцензією, або у разі припинення провадження філією, відокремленим підрозділом ліцензіата господарської діяльності згідно з отриманою ліцензією ліцензіат зобов'язаний протягом 7 робочих днів подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі. Орган ліцензування повинен внести відповідні зміни до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня з дати надходження такого повідомлення.

У разі, коли ліцензіат має намір провадити зазначений в ліцензії вид господарської діяльності після закінчення строку її дії, якщо такий строк встановлено КМУ, він повинен отримати нову ліцензію.

Нова ліцензія видається органом ліцензування не раніше ніж в останній робочий день дії попередньо виданої ліцензії.

3. Розмір та порядок плати за видачу ліцензії, терміну дії та її анулювання

За видачу ліцензії справляється плата, розмір та порядок зарахування якої до Державного бюджету України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Плата за видачу ліцензії вноситься після прийняття рішення про видачу ліцензії.

Ліцензія на провадження певного виду господарської діяльності видається на необмежений строк. КМУ за поданням спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування може обмежити строк дії ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, але цей строк не може бути меншим, ніж 5 років

Розмір плати за видачу ліцензії визначено постановою КМУ від 29.11.2000 № 1755 „Про строк дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу”.

Плата за отримання ліцензії на провадження видів господарської діяльності становить одну мінімальну заробітну плату, що діє на дату прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, крім плати, розмір якої встановлений законами.

ЗУ „Про ліцензування певних видів господарської діяльності” визначено, що:

- за видачу дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої ліцензії справляється плата у розмірі п'яти неопод. мін. доходів громадян;
- за переоформлення ліцензії справляється плата в розмірі п'яти неопод. мін. доходів громадян;
- за видачу копії ліцензії філіям, відокремленим підрозділам суб'єкта господарювання, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ним ліцензії, справляється плата в розмірі одного неопод. мін. доходів громадян.

Слід також зазначити, що плата, яка вноситься суб'єктом господарювання за видачу та переоформлення ліцензії, а також за видачу копії та дубліката ліцензії, зараховується до Державного бюджету України і вноситься на рахунки територіального органу Державного казначейства

Підставами для анулювання ліцензії є:

- заява ліцензіата про анулювання ліцензії;
- акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов;
- рішення про скасування державної реєстрації СГ;
- нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть ФОП;
- акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих СГ для одержання ліцензії;
- акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності;
- акт про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;
- акт про неможливість ліцензіата забезпечити виконання ліцензійних умов, встановлених для певного виду господарської діяльності;
- акт про відмову ліцензіата в проведенні перевірки органом ліцензування або спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

Орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії протягом 10 робочих днів з дати встановлення підстав для анулювання ліцензії, яке вручається (надсилається) ліцензіату із зазначенням підстав анулювання не пізніше 3 робочих днів з дати його прийняття.

Рішення про анулювання ліцензії набирає чинності через 30 днів з дня його прийняття, крім рішень про анулювання ліцензій, прийнятих згідно з поданою заявою ліцензіата про анулювання ліцензії та в разі смерті ліцензіата, які набирають чинності з дня їх прийняття.

Якщо ліцензіат протягом цього часу подає скаргу до експертно-апеляційної ради, дія цього рішення органу ліцензування зупиняється до прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

Запис про дату та номер рішення про анулювання ліцензії вноситься до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня після набрання чинності рішенням про анулювання ліцензії.

У разі анулювання ліцензії на підставі акта про:

- повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов;
- встановлення факту неподання в установлений строк повідомлення про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії;
- виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії;
- встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності;
- невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов **суб'єкт господарювання може одержати нову ліцензію на право провадження цього виду господарської діяльності не раніше ніж через рік з дати прийняття рішення органу ліцензування про анулювання попередньої ліцензії.**

Дякую за увагу!